ಮೇರು ಸಿಂಚನ

ಡಾ. ಎಸ್. ಟಿ. ಮೇರವಾಡೆ ಅವರ
ಅಭಿನಂದನ ಗ್ರಂಥ

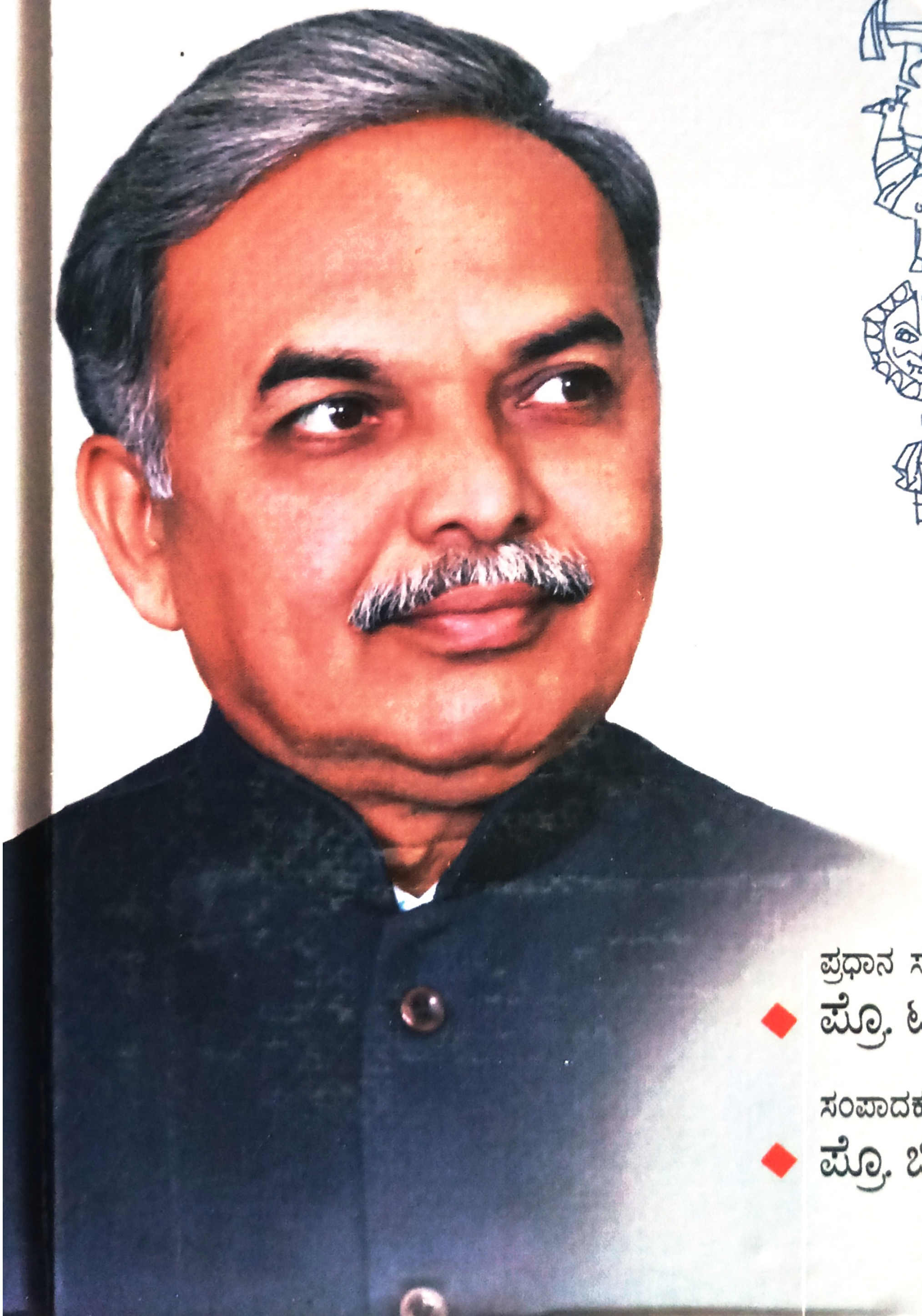

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು
- ಪ್ರೊ. ಟಿ. ವ್ಹಿ. ಕಟ್ಟೀಮನಿ

ಸಂಪಾದಕರು
- ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಬಿ. ಡೆಂಗನವರ

೬೮. ನಹಿ ಸದೀ ಕೆ ಉಪನ್ಯಾಸೋಂ ಮೇ ಮಹಾನಗರೀಯ ಜೀವನ ಕೀ ವಿಸಂಗತ್ಯಾಂ (ಹೊಸ ಶತಮಾನದ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾನಗರದ ಅನುಚಿತ ಜೀವನ) ೨೨೯
• ಡಾ. ಅಶೋಕ ಸೂರ್ಯವಂಶಿ

೬೯. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಮೈಥಿಲೀಶರಣ ಗುಪ್ತ ಔರ ಕುವೆಂಪು ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ (ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಮೈಥಿಲೀಶರಣ ಗುಪ್ತ ಮತ್ತು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ತುಲನೆ) ೨೩೧
• ಡಾ. ಎಂ. ಎಸ್. ಮಾಗಣಗೇರಿ

೭೦. ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆ (ಮೇಜರ ರಿಸರ್ಚ್ ಪ್ರೊಜಕ್ಟ) ೨೩೬
• ಡಾ. ಎಸ್. ಎಸ್. ತೇರದಾಳ

ಭಾಗ–೫– ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ

೭೧. ಕಾಯಕ ಪೋಷಕಿ ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ ೨೪೩
• ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಪಿ. ನೀಲಕಂಠಮಠ

೭೨. ವಡವಡಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಒಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ೨೪೮
• ಕೆ. ಗಂಗಾಧರ

೭೩. ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ ಪರಂಪರೆ (ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ) ೨೬೨
• ಡಾ. ಚಂದ್ರು ತಳವಾರ

೭೪. ಕನಕದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಚಿಂತನೆ : ಒಂದು ವಿವೇಚನೆ ೨೬೮
• ಡಾ. ಫಕೀರನಾಯ್ಕ ದುಂಡಪ್ಪ ಗಡ್ಡಿಗೌಡರ

೭೫. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ : ಬಹುಮುಖಿ ನೆಲೆಗಳು ೨೭೫
• ಡಾ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಸಿ. ಪಂಚಾಳ

೭೬. ವೀರಶೈವ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಲಗೇರಿ ಗೊಲ್ಲಾಳ ೨೮೧
• ಡಾ ಎಂ. ಎಸ್. ಮಾಗಣಗೇರಿ

೭೭. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಬಿಡಿ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ೨೮೮
• ಡಾ. ಪ್ರೇಮ ಸಿದ್ಧರಾಜು

೭೮. ಬಸವಕುಮಾರ ಕವಿ ರಚಿತ ಶ್ರೀ ಉಪ್ಪಲಗಿರಿಯ ಶ್ರೀ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಪುರಾಣ ೨೯೪
• ಡಾ. ಎಂ. ಎಸ್. ಉಕ್ಕಲಿ

❖

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಮೈಥಿಲೀಶರಣ ಗುಪ್ತ ಔರ ಕುವೆಂಪು ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ

(ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಮೈಥಿಲೀಶರಣ ಗುಪ್ತ ಮತ್ತು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ತುಲನೆ)

• ಡಾ. ಎಂ. ಎಸ್. ಮಾಗಣಗೇರಿ

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ ಹಿಂದಿ ಪ್ರಚಾರ ಸಭಾ ಮದ್ರಾಸದ ಹಿಂದಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 'ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಮೈಥಿಲೀಶರಣ ಗುಪ್ತ ಮತ್ತು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ತುಲನೆ' ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಡಿ.ಲಿಟ್. ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ ಇದಾಗಿದೆ. ಡಾ. ಪ್ರದೀಪ ಕೆ. ಶರ್ಮಾ ಕುಲಸಚಿವರು, ದ. ಭಾ. ಹಿ. ಪ್ರ. ಸಭಾ ಮದ್ರಾಸ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ. ಟಿ. ಜಿ. ಪ್ರಭಾಶಂಕರ ಇವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂದು ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಕಡೆಗೆ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಒಲವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದನ್ವಯ ಹಿಂದಿ ರಾಜಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಚೀನ ಹಾಗೂ ಸಮೃದ್ಧ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಂತರವಾದ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ ರೋಚಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ವಿಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಈ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಹಿಂದಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಮೈಥಿಲೀಶರಣ ಗುಪ್ತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪುರಸ್ಕೃತ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕೃತಿಗಳ ತುಲನೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ಕವಿದ್ವಯರು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿಗಳು. ಗುಪ್ತರು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉಪಾಸಕರು. ಮನುಜಮತ, ವಿಶ್ವಪಥ, ಸರ್ವೋದಯ, ಸಮನ್ವಯ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿ ಈ ಪಂಚ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ

❖

ವೀರಶೈವ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಲಗೇರಿ ಗೊಲ್ಲಾಳ

• ಡಾ ಎಂ. ಎಸ್. ಮಾಗಣಗೇರಿ

ಇಂದಿನ ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿಂದಗಿ ತಾಲೂಕಿನ ಗೋಲಗೇರಿ ಶಿವಭಕ್ತ ಗೊಲ್ಲಾಳ ನೆಲೆ ನಿಂತ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ. ಈ ಗೋಲಗೇರಿಯ ಹತ್ತಿರದ ಗ್ರಾಮ 'ಢವಳಾರ' ಗೊಲ್ಲಾಳನ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ. ಕುರುಬ ಸಮಾಜದ ಭಲ್ಲುಗ ಮತ್ತು ದುಗ್ಗಳೆಯರು ಈತನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು. ಈ ಮನೆತನದ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವ ಬೀರಪ್ಪ ದೇವರು. ಗೊಲ್ಲಾಳ ರಚಿಸಿದ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತ 'ವೀರಬೀರೇಶ್ವರಲಿಂಗ' ಎಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಕಿತನಾಮವೇ ಗೊಲ್ಲಾಳ ಕುರುಬ ಜನಾಂಗದವನು ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕುರಿ ಕಾಯುವ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತ ಕುರಿಯ ಹಿಕ್ಕಿಯನ್ನೇ ಲಿಂಗವೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾ ಹಿಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಲಿಂಗವನ್ನು ಕಂಡ ಮಹಾನ್ ಶಿವಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಘಟನೆಗೆ ವೀರಶೈವ ಪುರಾಣಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಯಾದರೂ ಗೊಲ್ಲಾಳನ ವಚನಗಳು ಹಾಗೂ ಗೋಲಗೇರಿಯ ಕುರುಹುಗಳು, ಐತಿಹ್ಯಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿನೀಡುತ್ತವೆ. ಗೊಲ್ಲಾಳನಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಭಕ್ತಿ, ಕಾಯಕನಿಷ್ಠೆ, ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸಗಳೇ ಶಿವಸಾನಿಧ್ಯ ಹೊಂದಲು ಕಾರಣವಾದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಲವು ವೀರಶೈವ ಕಾವ್ಯಗಳು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ವೀರಶೈವ ಪುರಾಣ ಕಾವ್ಯಗಳು ಗೊಲ್ಲಾಳನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಹರಿಹರನ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆ

ಶಿವಕವಿಯಾದ ಹರಿಹರ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಶಿವಶರಣರನ್ನು ಮುಕ್ತ ಕಂಠದಿಂದ ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಲ್ಲದೇ "ಪರಮಭಕ್ತರ ಪದಕ್ಕೆನ್ನ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಯ್ಯ" ಎಂದೆಲ್ಲ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾ ಅವರ ಕುರಿತಾಗಿ ರಗಳೆಗಳನ್ನೇ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗೆ ಶಿವಶರಣರ ಕುರಿತು ಅಪಾರ ಗೌರವ ಹೊಂದಿರುವ ಹರಿಹರನ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಲ್ಲಾಳನ ಉಲ್ಲೇಖ ಬರುತ್ತದೆ.

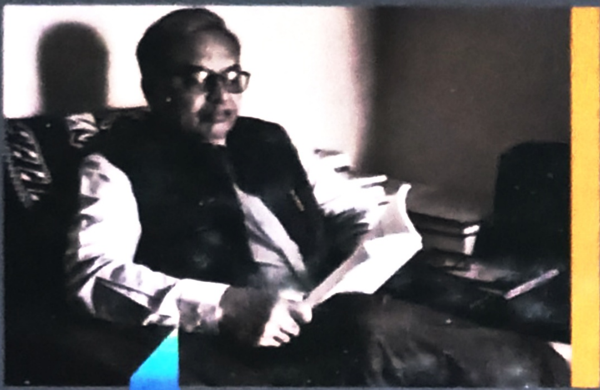

ಮೇರು ಸಿಂಚನ

ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ, ಅಧ್ಯಾಪನ, ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಬರಹಗಳಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾವಿರಾರು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಧಾರೆ ಎರೆಯುತ್ತಿರುವ, ಪ್ರೊ.ಎಸ್.ಟಿ.ಮೇರವಾಡೆ ಇವರು ಹಿಂದಿ–ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೆ ಆದ ಛಾಪನ್ನು ಮೂಡಿಸಿರುವರು. ಹಲವಾರು ವಿದ್ವತ್ ಪೂರ್ಣ ಕೃತಿಗಳು, ಲೇಖನಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ 'ಸೃಜನ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದಿ–ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಸೇವೆ ಅಪರೂಪವಾಗಿದೆ. ಸದಾ ಹಸನ್ಮುಖಿಗಳು, ನಡೆ–ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯ ಹೊಂದಿದ ಇವರಿಗೆ ಅರವತ್ತರ ಸಂಭ್ರಮ.

ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ಟಿ. ಮೇರವಾಡೆಯವರು ಶರಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದಂಪತಿಗಳಾದ ದಿ.ತುಳಜಣಸಾ ಮತ್ತು ಮಾತೋಶ್ರೀ ಶಕುಂತಲಾಬಾಯಿ ಮೇರವಾಡೆ ಇವರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಸುಪುತ್ರರಾಗಿ ಜನಿಸಿ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೆಟಗೇರಿಯಲ್ಲಿ, ಪದವಿ ಜೆ.ಟಿ.ಕಾಲೇಜ ಗದುಗಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂ.ಎ., ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ವಿದ್ಯಾಕಾಶಿಯಾದ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಪಡೆದು, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ ಹಿಂದಿ ಪ್ರಚಾರ ಸಭಾ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಡಿ.ಲಿಟ್. ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೫ ರಿಂದ ಬಿ.ಎಲ್.ಡಿ.ಇ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿವಿಧ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇವೆಗೈದು ಸದ್ಯ ಬಸವೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಬಸವನಬಾಗೇವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ, ಪ್ರೊ.ಮೇರವಾಡೆಯವರು ಈಗ ನಿವೃತ್ತಿಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಮಾನದ 'ಮೇರು ಸಿಂಚನ' ಅಭಿನಂದನ ಗ್ರಂಥ.

ಪ್ರಕಾಶನ
ಸೌಮ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ
ವಿಜಯಪುರ

9 789383 813537